

Hei!

Nå er det ikke så lenge før du får treffe oss i Ambulo Ensemble!

Vi er en gjeng på 20 musikere og to skuespillere, pluss en liten gjeng bak scenen som ikke vises så godt, men er like viktige, som kalles komponist, regissør, teknikere, lydmenn og scenograf, produsent, lærere, kulturkontakter osv. Så du skjønner vi er ganske mange som er involvert. Ambulo er et orkester som er litt mindre enn et symfoniorkester og kalles derfor en sinfonietta.

Komponist Tormod Tvette Vik har laget all denne musikken bare for dere. Det vil si alle barn og unge fra 1. til 10. klasse i hele Trøndelag. Han har jobbet ganske lenge med dette og vi kan love deg at dette blir en spennende reise. Ja, det blir faktisk ei reise!

Bare hør hva vår manusforfatter og skuespiller Ståle Kvarme Tørring, sier om dette:

Vi vil stille spørsmål som: Hvor vi kommer i fra? Hva er ekte norsk?

Vi har alltid vandret...

For cirka 100 000 år siden vandret en gruppe individer ut fra Afrika... Det var våre forfedre. Da fantes det minst seks ulike arter av mennesker på jorda. Nå er det bare en igjen. Homo Sapiens...

– Vi følger to personer, en gutt og ei jente på 12 år, i deres møte med vanlige problemstillinger i hverdagen. Det er en helt vanlig norsk gutt og ei jente som har kommet til Norge. Etter hvert viser det seg at guttens historie har tilhørighet til norsk vandrehistorikk.

Europa har tatt imot flere flyktninger enn noen gang i moderne tid. I USA har folket valgt ny leder som vil bygge mur for å stoppe ulovlig innvandring. – Vi kommer til å ta for oss et folkevandringstema. Vi vil dette skal være noe som betyr noe for publikum. Derfor er det viktig at vi skildrer noe som skjer i dag, og som har skjedd tidligere, men uten å ta stilling, sier skuespiller og manusforfatter Ståle Kvarme Tørring.

Musikkens fortellende kraft.

- "musikk er alltid tilstedeværende, for alle aldersgrupper, også for barn og unge. De møter den i film, spill, tv og radio, og så videre sier Ståle. Han og Tormod er opptatt av at forestillingen skal ta utgangspunkt i den virkeligheten barn og unge lever i. Publikum får oppleve «live» at musikken alltid er tilstedeværende og med på å forsterke historiefortellingen, og å løfte frem det som fortelles. Derfor kan publikum forvente seg en forestilling med en gjennomkomponert helhet, som forsterker og underbygger den fortellende kjerne.»

«Vi gleder oss til å komme på besøk til dere, håper du også gleder deg».

Forslag til forberedelser etter modell fra grunnskolens læreplanmål.

Musikk

Etter 2. årstrinn:

Elevene kan lytte til forskjellige musikkstykker og prøve og lytte til hva som er særegent med disse og evt. hvilke assosiasjoner disse gir, som for eksempel å kunne gjenkjenne lyden av ulike instrumenter og prøve å lære seg navn på orkesterets instrumenter. Videre kan man jobbe med å bevisstgjøre begrep *som rytme, klang, tempo og dynamikk*, og lytte etter dette i musikken.

Lytt til for eksempel «Petter og ulven», komponert av Prokofjev- og vi kan også anbefale den flotte animasjonsfilmen, som viser hvordan musikk forsterker det visuelle.

Se link: <http://www.filmweb.no/film/article909020.ece>

Snakk gjerne om hvordan opplevelsen av historien forsterkes av musikken. Hvorfor blir det skummelt, hvorfor blir man glad? Prøv å se filmen med og uten lyd i samme scene. Diskuter om det oppleves ulikt.

Her er link til filmen i tre deler:

<https://www.youtube.com/watch?v=lfsStfdw14k>

<https://www.youtube.com/watch?v=aq3f0T7QRXI>

https://www.youtube.com/watch?v=YMOZ5apjz_c

Her er en link der man forklarer instrumentene og historien på engelsk:

<https://www.youtube.com/watch?v=9ueGfjBKbiE>

Lytt til forskjellige klassiske stykker og diskuter hvordan klassisk musikk skiller seg fra andre genrer som pop, rock, folkemusikk osv....

Prøv og finn ut hva som er forskjellen og likheten mellom et symfoniorkester og en sinfonietta. Hvor mange musikere er det i de to forskjellige orkestrene? Hvilke instrumenter er det?

Etter 4. årstrinn:

Lytt til forskjellige musikkseksempler og prøv å finne forskjellen på tidsepokene.

Lytte-eksempler kan være:

Renessanse: Dowland

Barokk: Bach

Wienerklassisk: Mozart

Romantikken: Grieg

Impresjonismen: Debussy

Samtid: Arne Nordheim

Jobb for å bevisstgjøre de forskjellige instrumentgruppene. Hvilke instrument regnes som messingblåsere, treblåsere, strengeinstrument, strykere og slagverksinstrument?

Prøv å definere de enkelte instrumentene i de forskjellige instrumentgruppene. Eks. strykerne: Fiolin, bratsj, cello og kontrabass. Messingblåserne: Trompet, trombone, tuba. Treblåserne: fløyte, klarinett osv...

La elevene forsøke seg på komponering. Her behøver man ikke nødvendigvis å jobbe med noter som notasjonsverktøy, men ved enkelt å tegne og illustrere stemninger ved bruk av farger, grafisk beskrivelse av høye og lave toner (bølger), sterke og svake toner (tynne og tykke streker), rytme ved bruk av eks. korte toner/prikker og lange toner/streker. Prøv å skrive en historie og forsøk å lage en grafisk skisse som beskriver stemningen i historien.

Lytt til for eksempel «Petter og ulven», komponert av Prokofjev- og vi kan også anbefale den flotte animasjonsfilmen, som viser hvordan musikk forsterker det visuelle.

Se link: <http://www.filmweb.no/film/article909020.ece>

Snakk gjerne om hvordan opplevelsen av historien forsterkes av musikken. Hvorfor blir det skummelt? Hvorfor blir man glad? Prøv å se filmen med og uten lyd i samme scene. Diskuter om det oppleves ulikt.

Her er link til filmen i tre deler

<https://www.youtube.com/watch?v=IfsStfdw14k>

<https://www.youtube.com/watch?v=aq3f0T7QRXI>

https://www.youtube.com/watch?v=YMOZ5apjz_c

Her er en link der man forklarer instrumentene og historien på engelsk:

<https://www.youtube.com/watch?v=9ueGfjBKbiE>

Diskuter hvordan klassisk musikk skiller seg fra andre sjangre som rock, pop, jazz, folkemusikk osv...

Etter 7. årstrinn:

Lytt til forskjellige sjangre. Prøv å definere særegenhetene innen de forskjellige historiske tidsepoker eks. Hva kjennetegner renessansen, barokken, klassisismen, romantikken, impresjonismen, modernismen osv ...

Finn ut hva som er forskjellen på et symfoniorkester og en sinfonietta? Hva er forskjellen på et korps og et storband? Hva er forskjellen på et strykeorkester og et kammerorkester?

Diskuter hvordan musikken blir brukt både som kunstnerisk uttrykk og kommersiell vare.

Lytt til for eksempel «Petter og ulven», komponert av Prokofjev- og vi kan også anbefale den flotte animasjonsfilmen, som viser hvordan musikk forsterker det visuelle.

Se link: <http://www.filmweb.no/film/article909020.ece>

Snakk gjerne om hvordan opplevelsen av historien forsterkes av musikken. Hvorfor blir det skummelt, hvorfor blir man glad? Prøv å se filmen med og uten lyd i samme scene. Diskuter om det oppleves ulikt.

Her er link til filmen i tre deler

<https://www.youtube.com/watch?v=IfsStfdw14k>

<https://www.youtube.com/watch?v=aq3f0T7QRXI>

https://www.youtube.com/watch?v=YMOZ5apjz_c

Her er en link der man forklarer instrumentene og historien på engelsk:

<https://www.youtube.com/watch?v=9ueGfjBKbiE>

Diskuter hvordan klassisk musikk skiller seg fra andre sjangre som pop, rock, jazz, folkemusikk osv...

Prøv gjerne å lage egne komposisjoner. Bruk digitale verktøy og lag opptak av ting som elevene har laget.

Prøv å bevisstgjøre hvordan en akkord er bygd opp. Eks. en C-dur treklang / C-E-G, og en c-moll treklang /c-ess-g og slik kunne definere forskjellen på dur og moll.

Finn eksempler på musikk skrevet i dur og moll. Lytt til forskjellen de forskjellige toneartene gir.

Prøv og finn ut hva som er forskjellen og likheten mellom et symfoniorkester og en sinfonietta. Hvor mange musikere er det i de to forskjellige orkestrene? Hvilke instrumenter er det i orkestrene?

Etter 10.årstrinn

La elevene jobbe med improvisasjon og lytt til musikk innen rytmisk sjangre som eks. rock, jazz, blues. La elevene øve på musikk i forskjellige sjangre ved eget spill.

Diskuter hvilken påvirkning musikk kan ha på oss politisk, kommersielt, kunstnerisk, emosjonelt osv. Finn musikk som viser eksempler på dette og prøv å definere hvordan og hvorfor den påvirker oss.

Lytt til eks. Vårofferet av Stravinskij og les hva som skjedde etter premieren.

Se link: <https://no.wikipedia.org/wiki/V%C3%A5rofferet>

Se link: <https://www.youtube.com/watch?v=5UJOaGihG7A>

Det finnes flere eksempler på YouTube.

Lytt også til Pendereckis: Hymne til Hiroshimas ofre.

Gå inn på denne linken:

<https://www.youtube.com/watch?v=Dp3BIFZWJNA&list=RDDp3BIFZWJNA&index=1>

Noe av denne musikken ble også brukt i den kjente grøsseren til Stanley Kubrick i filmen «The Shining» på norsk «Ondskapens hotell».

Lytt gjerne også til Mozarts Requiem, denne musikken har ofte blitt brukt i filmer.

Se link: <https://www.youtube.com/watch?v=sPlhKP0nZII>

Prøv å finn ut hva et Requiem er

Gustav Holst's «The Planets op.32» er verdt å høre på.

Se link: <https://www.youtube.com/watch?v=AHVsszW7Nds>

Spør om noen kjenner igjen deler av musikken og fra hvilken film er Holst's «Planetene» hentet fra?

Svar: Star Wars

Diskuter hvordan klassisk musikk skiller seg fra andre sjangre som pop, rock, jazz, folkemusikk osv...

Prøv og finn ut hva som er forskjellen og likheten mellom et symfoniorkester og en sinfonietta. Hvor mange musikere er det i de to forskjellige orkestrene? Hvilke instrumenter er det i orkestrene?

Samfunnsfag

Etter 4.årsstrinn:

Finn eksempler på forskjellige livssyn, meninger, politisk standpunkt og diskuter rundt tematikken empati og menneskeverd. Diskuter og snakk om det som skjer ute i verden og hvordan dette påvirker vårt eget land og liv.

Snakk om hvordan nordmenn emigrerte til Amerika i slutten av 18- og starten av 1900-tallet.

Se link: https://no.wikipedia.org/wiki/Norsk_emigrasjon_til_USA

Sammenlign med det som skjer i dag med det Syriske folket. Finnes det likheter mellom det som skjer i dag og da nordmenn emigrerte til USA på 1800-tallet?

Hva er forskjellen?

Er det noen i klassen som selv har innvandringsbakgrunn og kanskje selv har vært på flukt og som kan fortelle litt om det er det fint. Lag en god og trygg ramme rundt samtalen.

Den samiske befolkning er et folk som har lang tradisjon i å flytte rundt på leting etter gode beiteforhold for reinsdyrflokkene sine. Det samiske folket har også opplevd å bli forfulgt på grunn av sitt levesett og sin tro. Samtal rundt dette.

Kanskje det finnes elever med samisk bakgrunn som kan fortelle om deres tradisjoner og hvordan deres kultur blir ivaretatt.

Samtal om hva er rettferdighet. Snakk om hva toleranse er og hvordan møtet mellom ulike kulturer kan både være konfliktfylte og givende.

Norsk/samfunnsfag:

Etter 7. årstrinn:

Les eks. Anne Franks dagbok

Dette er historien om en jødisk jente som sammen med sin familie var på flukt fra Nazistenes jødeforfølgelse under 2. verdenskrig. Historien bygger rundt hennes dagboknotater der hun på en gripende måte beskriver en ung pikes liv.

Diskuter hvordan mennesker blir påvirket i krig og fred. Hvordan kan man bli klokere, mere empatisk, mere inkluderende og handle annerledes ved å se på historien vår?

En hel del nordmenn flyktet til Sverige under 2. verdenskrig. Finn eksempler på det, kanskje finner man noen i nærmiljøet som var på flukt i den tiden. Kan man invitere de til skolen der de kan snakke om deres opplevelser og hvilke konsekvenser det fikk for deres liv.

Les og snakk om hvordan nordmenn emigrerte til Amerika i slutten av 18- og starten av 1900-tallet.

Se link: https://no.wikipedia.org/wiki/Norsk_emigrasjon_til_USA

Sammenlign med det som skjer i dag med det Syriske folket. Finnes det likheter mellom det som skjer i dag og da nordmenn emigrerte til USA på 1800- tallet?

Hva er forskjellen?

Er det noen i klassen som selv har innvandringsbakgrunn og kanskje selv har vært på flukt og som kan

fortelle litt om det er det fint. Lag en god og trygg ramme rundt samtalen.

Drøft forskjellen mellom demokrati og diktatur. Finn eksempler på land med de to forskjellige styreformene. Hvordan blir man ivaretatt som menneske under de to forskjellige styreformene.

Den samiske befolkning er et folk som har lang tradisjon i å flytte rundt på leting etter gode beiteforhold for reinsdyrflokken sin. Det samiske folket har også opplevd å bli forfulgt på grunn av sitt levesett og sin tro. Samtal rundt dette.

Kanskje det finnes elever med samisk bakgrunn som kan fortelle om deres tradisjoner og hvordan deres kultur blir ivaretatt.

Etter 10.årstrinn:

Les eks. boka: «En flukt som aldri tar slutt» (forfatter Åse Brandvold)

«Jeg er i helvete. Jeg er i Kabul.»

Tekstmeldingen er fra Bashir. Journalist Åse Brandvold mottar den 16 dager etter at han er blitt arrestert utenfor Stortinget.

Året er 2007. Sammen med 42 andre afghanske asylsøkere har Bashir skapt overskrifter ved å gå Asylmarsjen – pilegrimsruta motsatt vei fra Trondheim til Oslo.

En flukt som aldri tar slutt er historien om hva som skjedde etterpå.

Forfatteren har brukt flere år på å finne igjen de 43 afghanerne som gikk Asylmarsjen. Hun tar oss med til Nemat, som har lært seg å joike i Finnmark. Til Reza, som har bodd på gata i Roma. Og til Afghanistan, der den største drømmen er å komme seg vekk.

Boka gir oss et sjeldent innblikk i livet på flukt og lar oss bli kjent med noen av de mange som hver dag legger ut på en asylmarsj fra krig og konflikt.

Denne boken ble nominert til Brage-prisen 2015.

En hel del nordmenn flyktet til Sverige under 2. verdenskrig. Finn eksempler på det, kanskje finner man noen i nærmiljøet som var på flukt i den tiden. Kan man invitere de til skolen der de kan snakke om deres opplevelser og hvilke konsekvenser det fikk for deres liv.

Den samiske befolkning er et folk som har lang tradisjon i å flytte rundt på leting etter gode beiteforhold for reinsdyrflokkene sine. Det samiske folket har også opplevd å bli forfulgt på grunn av sitt levesett og sin tro. Samtal rundt dette. Se gjerne på filmen «Kautokeino opprøret»

Kanskje det finnes elever med samisk bakgrunn som kan fortelle om deres tradisjoner og hvordan deres kultur blir ivaretatt.

Snakk om hvordan og hvorfor nordmenn emigrerte til Amerika i slutten av 18- og starten av 1900-tallet.

Se link: https://no.wikipedia.org/wiki/Norsk_emigrasjon_til_USA

Sammenlign med det som skjer i dag med det Syriske folket. Finnes det likheter mellom det som skjer i dag og da nordmenn emigrerte til USA på 1800-tallet? Hva er forskjellen?

Er det noen i klassen som selv har innvandringsbakgrunn og kanskje selv har vært på flukt og som kan fortelle litt om det er det fint. Lag en god og trygg ramme rundt samtalen.

Drøft rundt temaet holdninger og fordommer. Diskuter utfordringer og muligheter ved et flerkulturelt samfunn. Snakk om demokratiet kontra diktatur som styreform. Drøft hvordan menneskerettighetene blir ivaretatt og respektert under de to styreformene.